

PREZENTĂRI

Broșura “Magistrații români se opun proiectului de modificare a “legilor justiției” propus de Ministerul Justiției: august-octombrie 2017”

Materialele strânse în această broșură n-ar fi trebuit să existe într-un stat de drept, consolidat democratic, membru al Uniunii Europene, însă în România reformarea unui sistem judiciar moștenit din

perioada comunistă pare că niciodată nu poate căpăta un caracter ireversibil.

Ultimul Raport din cadrul Mecanismului de cooperare și verificare (2017)⁶⁰⁰ recomandă expres, în cazul României, „în

⁶⁰⁰ A se vedea pagina web https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/com-2017-44_en_1.pdf

[accesată ultima dată la 25 octombrie 2017].

vederea îmbunătățirii în continuare a transparenței și a predictibilității procesului legislativ, precum și pentru a consolida garanțiile interne în materie de ireversibilitate”, ca “Guvernul și Parlamentul (...) să asigure transparența totală și să țină seama în mod corespunzător de consultările cu autoritățile relevante și cu părțile interesate în cadrul procesului decizional și în activitatea legislativă legate de Codul penal și de Codul de procedură penală, de legile anticorupție, de legile în materie de integritate (incompatibilități, conflicte de interese, avere ilicită), de legile justiției (referitoare la organizarea sistemului justiției), precum și de Codul civil și Codul de procedură civilă”.

Cum asaltul executivului și legislativului față de puterea judecătorească a devenit un fapt banal, nici evenimentele recente nu pot avea alte explicații, nefiind vorba de modernizarea unei justiții într-o evoluție vizibilă, cel puțin în sensul rapoartelor succesive ale Mecanismului de cooperare și verificare, ci de încercări retrograde de reșezare a sa într-un spirit al trecutului nu tocmai îndepărtat, în care lupta împotriva corupției era sublimă, dar lipsa cu desăvârșire, iar performanțele justiției nu se prea deosebeau de anii dictaturii comuniste.

La 23 august 2017, într-un document PowerPoint prezentat într-o conferință de presă, Ministrul Justiției a propus un nou set de modificări pentru „legile justiției” (Legea nr.303/2004, Legea nr.304/2004 și Legea nr.317/2004), fără studii de impact și fără o prealabilă consultare asupra unor aspecte legislative esențiale, pentru asigurarea transparenței decizionale, în raport cu magistrații (judecători și procurori) și societatea civilă.

Proiectul a fost comunicat Consiliului Superior al Magistraturii, iar în ședința din

28 septembrie 2017 Plenul a emis un aviz negativ asupra întregului proiect, ținând seama de voturile exprimate în numeroase adunări generale ale judecătorilor și procurorilor de la instanțe și parchete, în care au fost respinse, în proporție covârșitoare, între altele, toate modificările de esență ale proiectului legislativ, privind reorganizarea Inspecției Judiciare, ca structură cu personalitate juridică în cadrul Ministerului Justiției, modificările privind numirile la vârful justiției (procurorul general al Parchetului de pe lângă ÎCCJ, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al DNA, adjunctii acestuia, procurorii șefi de secție ai Parchetului de pe lângă ÎCCJ și ai DNA, precum și procurorul șef al DIICOT și adjunctii acestora), modificările propuse privind regimul răspunderii magistraților, modificările sistemului de recrutare a magistraților – limita de vârstă (30 de ani) pentru admitere la Institutul Național al Magistraturii și cerința vechimii în altă profesie juridică de minimum 5 ani, modificările privind examenele de promovare în funcții de execuție, menținerea bugetului instanțelor judecătorești la Ministerul Justiției, precum și înființarea în cadrul PÎCCJ a unei direcții specializate având competența exclusivă de efectuare a urmărilor penale pentru faptele săvârșite de către judecători și procurori, indiferent de natura și gravitatea acestora.

În cursul lunii octombrie 2017, aproximativ 4000 de judecători și procurori români, adică mai mult de jumătate din numărul lor total, și-au însușit **Memoriul pentru retragerea proiectului de modificare a “legilor justiției”**,⁶⁰¹ adresat Guvernului României, ca urmare a refuzului celui din urmă de a ține seama de avizul negativ asupra întregului proiect emis de Consiliul Superior al Magistraturii. Susținătorii memoriului consideră că

⁶⁰¹ A se vedea pagina web <http://www.forumuljudecatorilor.ro/index.php/archives/>

2795 [accesată ultima dată la 25 octombrie 2017].

aceste modificări promovate de Ministrul Justiției încalcă flagrant Mecanismul de cooperare și verificare, rapoartele sale constante și fundamentele unei magistraturi firești într-un stat democratic. În consecință, voința de netăgduit a majorității magistraților, pe care, conform susținătorilor memoriului, Guvernul României (din care face parte și Ministrul Justiției) nu o poate nesocoti într-un stat membru al Uniunii Europene, converge în sensul înlăturării oricăror dubii privind deturnarea acestui proiect în defavoarea magistraturii, impunându-se retragerea sa imediată, Ministrul Justiției eșuând în dezvoltarea unui dialog concret, efectiv, cu magistrații, Consiliul Superior al Magistraturii, asociațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor, pentru a îmbunătăți cadrul legislativ, după efectuarea studiilor de impact convenite și după prezentarea unor motivări serioase și credibile referitoare la modificările propuse, **în scopul modernizării justiției, în acord cu Mecanismul de cooperare și verificare.**

Gestul celor aproximativ patru mii de judecători și procurori pare a fi unul ieșit din comun. De regulă, magistratura este tăcută, magistrații se exprimă mai mult în propriul for și firește prin hotărârile sau actele pe care le emit, și mai puțin în *agora*. Este vorba de o **veritabilă declarație publică de independență a magistraturii.**

Atunci când democrația și libertățile fundamentale sunt în pericol, obligația de rezervă a judecătorului devine subsidiară obligației de indignare.⁶⁰² Prin urmare, reacțiile judecătorilor, prin reprezentanții lor sau prin asociațiile profesionale pe care le-au constituit, sunt legitime și așteptate. Pentru prima dată în perioada post-comunistă, societatea civilă a mulțumit miilor de magistrați susținători ai Memoriului, raliindu-se concluziilor acestuia.⁶⁰³

Broșura cuprinde punctul de vedere al Asociației "Forumul Judecătorilor din România" cu privire la principalele 10 propuneri de modificare a "legilor justiției", avizul negativ emis de Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărârea Plenului nr.974 din 28 septembrie 2017, textul Memoriului pentru retragerea proiectului de modificare a "legilor justiției", însușit de aproximativ 4.000 de magistrați români, precum și reacții ale societății civile.

Mulțumim domnului Cristian Mihăilescu pentru desenul care reprezintă coperta broșurii, precum și colegilor magistrați implicați în demersurile prezentate.

Pentru download, urmați link-ul de mai jos:

<https://www.juridice.ro/files/Brosura-magistratii-romani-v-modificarea-legilor-justitiei.pdf>

Dragoș Călin,
judecător, Curtea de Apel București

⁶⁰² A se vedea *Declarația privind etica judiciară*, adoptată de Adunarea Generală a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare, desfășurată la Londra în perioada 2-4 iunie 2010.

⁶⁰³ Aproximativ 100 de organizații non-guvernamentale au cerut Guvernului României să renunțe la proiectul de lege inițiat de Ministerul Justiției privind modificarea legilor justiției, a se vedea, pentru detalii, pagina web [https://www.vedemjust.ro/index.php?p=societatea-civila-](https://www.vedemjust.ro/index.php?p=societatea-civila-impotriva-modificarii-legilor-justitiei)

[impotriva-modificarii-legilor-justitiei](https://www.vedemjust.ro/index.php?p=societatea-civila-impotriva-modificarii-legilor-justitiei) [accesată ultima dată la 25 octombrie 2017]. De asemenea, la 11 octombrie 2017, în fața unor instanțe din principalele orașe din România, au fost afișate mesaje cu textul "*Mulțumim 3500+*", pentru a încuraja protestul magistraților români. A se vedea pagina web <http://epochtimes-romania.com/news/multumim-3500-cetatenii-le-multumesc-magistratilor-care-au-spus-nu-politizarii-justitiei-266432> [accesată ultima dată la 25 octombrie 2017].